

ORJUNA

NACIONALISTIČNI ORGAN.

NAROČNINA: za Jugoslavijo: za tri mesece 12— Din.; za celo leto 48— Din.; za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi po ceniku. — Posamezna številka stane 1 Din.

IZHAJA VSAKO NEDELJO!

REDAKCIJA IN ADMINISTRACIJA: Arena Narod. doma. Rokopisi se ne vračajo. — Anonimni dopisi se ne sprejemajo. POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI!

„Orjuna javka“!

Škodoželino in zmagonosno je »Slovenec« pretekli teden zapisal to ugotovitev. Povod zanjo so mu dale novice v tukajšnjih listih o pobojih v Šiški, tekoni kojih so bili napadeni nekateri naši člani. Oblasni odbor je predložil spisek teh naših napadenih članov varstveni oblasti da event. ona kaj ukrene v zaščito naših članov, pridržal pa si je pravico, da tudi naša organizacija sama ukrene vse potrebno, da se člani zaščitijo in napadalec kaznujejo.

Draga nam je ugotovitev »Slovenca«. Dosedaj je namreč javkal on in klical policijo in državnega pravdnika na pomoč ter božje prokletstvo nad grešne glave Orjunašev, ki so se drznili zapisati besede o kandelabrih in obešenih klerikalcih in o bakljadi v »Jugoslovanski« tiskarni. Dosedaj je sam nosil mučniški venec po nedolžnem preganjanju, zdaj pa ga je prepuštil Orjuni, ki baje javka nad preganjanjem v Šiški.

»Slovenčev« ugotovitev smo vzeli na znanje in mu jo bomo servirali, ko bodo klerikalci zajavkali — to se bo namreč kmalu zgodilo. Jasno je, da bo Orjuna kaznovala napade na člane v Šiški in klerikalci vedo, da Orjuna melje počasi, toda zanesljivo in učinkovito. Vedo, da plačujemo račune brez opominov in z generoznimi obrestmi. Naj bodo potolaženi: Vsi napadi dejanski in časopisni, bodo nekega dne temeljito plačani, tako temeljito, da si bo mo-

ral »Slovenec« iskati novega gnezda, če bo sploh hotel zajavkati.

»Slovenec« globoko veruje v plačilno sposobnost Orjune, zato se je zastražil z gardo, ki vsako noč bdi v tiskarni. Bedite, stražniki, in molite, kajti ne veste ure ne dneva! Da pa obračun mora priti, to zavest smo vam že vcepili!

»Slovenec« raste greben, bržko politični tlakomer samo malo pokaže možnost, da bi si Korošec s svojimi lagri mogel izmolelovati vstop v vlado. Oholo trka tedaj na dejstvo, da stopi kompaktna ljudska volja za njim. Kakor smo demokratični, vendar sedanje volje ljudstva ne bomo upoštevali. To ni svobodna volja ljudstva. Zapejano in zaslepljeno po demagoškem teoriju je ljudstvo volilo klerikalce z geslom »proč od Srbov«. Nam pa je merodajna in sveta volja našega ljudstva, izražena med mukami, solzami in trpljenjem v mašinski deklaraciji, ob prevratu in decembra 1918. kot protest proti tujemu jarmu in kot težnja po boljši bodočnosti je naš narod zahteval ujedinenje; tedaj ko klerikalci niso imeli nikake politične moči, ko je njih stranka obsojena ležala na tleh. Tista volja nam je sveta, nositelji tiste volje, ki je rodila edinstvo, smo mi, drugačne volje naroda ne poznamo!

Orjuna ne javka. Njena pot je jasno začrtana če ne z vlado pa brez nje, toda vedno na braniku domovine in naroda!

Stavka državnih nameščencev.

Stavke so zadnje in najostrejšje sredstvo, ki ga sme porabiti delojemalec proti delodajalcu, ako ta ne upošteva upravičenih zahtev svojih delavcev in nameščencev. Ugledu in procvitu vsakega podjetja so stavke kvarne in imajo čisto lahko najdalekosežnejše posledice, ki se jih ni nadejal niti delodajalec niti stavkujoči. Vsled tega rizika gleda vsak pameten podjetnik, da urodi zahtevam delavcev po možnosti in v kolikor so upravičene še pred stavko.

Tembolj bi morala na to gledati država da med njenimi nameščenci ne bi nikoli vznikla niti misel na sarnopomoč v doseg opravičenih zahtev potom stavke, kajti mezdna gibanja in stavke pri privatnih podjetjih na širšo javnost ne vplivajo in škoda ter slabe posledice stavke ostanejo lokalizirane. Drugače je to pri stavki državnih nameščencev. Tu zadenejo slabe posledice vse sloje, ugled in avtoriteta države je omajana v svojih temeljih, ako posežejo po nasilnih sredstvih v obrambo svojega obstoja tisti sloji, ki so čuvarji javnega mira in reda, ki jim je izročena eksekutiva in primena zakonov in odredb, ki jih sprejme parlament. Element reda in miru postane upornik proti svojemu delodajalcu t. j. proti državi.

Krivda za to ne pade nikakor na stavkujočega nameščence, ki je gotovo porabil prejšnjega delodajalca položaja vsa zakonita sredstva in pota, ampak so za to rušitev državne avtoritete odgovorni samo naši poslanci, ki nimajo dovolj volje in ne čutijo odgovornosti za zlo, ki ga vsled svoje državniške nesposobnosti povzročajo državi.

Za 5. t. m. projektirana enourna stavka državnih nameščencev je bila odgojena. Vzroki za to so različni. Najmanjši med njimi gotovo ne bo ta, da hočejo državni nameščenci še enkrat dati vladji časa da ugoditi njih upravičenim zahtevam, predno se poprimajo ostrejših sredstev. So pa tudi vzroki tehtnejše narave. Dejstvo da so organizacije Srbije in Vojvodine odklonile sodelovanje v stavki, nam vsiljuje misel, da so naši se-

paratistični krogi (blokaši, Radić in Korošec) skušali stavko izrabiti v svoje strankarsko - politične namene. Sušljalo se je že, da bodo ob času stavke železničarjevi izbruhili separatistični nemiri v Sloveniji in zlasti na Hrvaškem. Tega so se klerikalci odkrito veselili. Naravno je, da je naše srbijanske in vojvodijanske tovariše zaskrbelo in se samo iz skrbi za državo niso hoteli pridružiti našemu gibanju. Ta vzrok je gotovo zelo tehten in je samo ntolcevanje če se namiguje, da srbijanski in vojvodijanski uradniki ne stavkajo, ker so materialno dobro preskrbljeni z raznimi »zaradami in vzetki«. Klerikalci ki so našemu mezdnemu gibanju skušali nadeti protidržavno ost, širijo na vso sapo to obrekovanje, da skrijejo dejstvo, da so oni sami onemogočili enotno fronto uradništva.

Sicer pa je enotna fronta sama tudi v Sloveniji razrušena. Organizacije finančnih uradnikov, sodnikov in profesorjev so se izjavile proti stavki, menda iz edinega razloga, da stavka v sedanjih težkih notranjih krizah ne bi bila oportuna, ker bi jo prekratni elementi izkoristili v delo proti državi, kar pa seveda ni namen uradništva, ki je interesirano v najvišji meri na obstoju in procvitu države.

Vsa čast zasebnim nameščencem, ki so v znak solidarnosti z nami hoteli stopiti v simpatijsko stavko za nas in za naše interese. Pokazali so, da imajo smisel za naš težki položaj in da ne samo sočustvujejo z nami, temveč so pripravljene tudi z aktivnim nastopom podpreti naše zahteve. Čast jim za ne-sebično pojmovanje, ki priča o vrli solidarnosti do svojih sotrpinov v državni službi.

Manifestacijska zborovanja so se vseeno vršila in upamo, da bodo merodajni činitelji upoštevali že samo resolucije teh zborov, ko je uradništvo pokazalo, da mu je več za državo ter odstopilo od vsakih nasilnejših potov, izposlovati si gmohtno zboljšanje.

Naj bo odgovornim činiteljem projekt te stavke resen memento, da dajo uradništvo, kar mu gre, ker bo sicer nevolja priklopala do vrhunca in bi morda več ne bilo mogoče odvrniti preteče nevarnosti.

Vodstvo delavnice južne železnice v Mariboru.

Zadnjič se je nekdo oglašil v »Orjuni« in opisal nekoliko razmere, ki vladajo v delavnici južne železnice v Mariboru, vse to pa je bila le malenkost proti resničnemu stanju. Slovensko delavstvo trepeti še danes v petem letu osvobođenja pred terorjem, ki vlada v narodnem oziru v tem brigadu. Položaj slovenskih delavcev je tako obupen, da si večina niti ne upa priznati svoje narodnosti, ampak se iz strahu, da ne bi radi tega trpela, izdaja za Nemce. Gorje pa je onemu Slovincu, ki si upa sodelovati pri katerikoli slovenski korporaciji, predvsem pa seveda še napredni in da o tem izve njegov delovodja. Prestavljen je na najslabše mesto, neprestano stoji pod kontrolo in mora prenašati vse mogoče šikanje. Kako čudo potem, da jih mnogo omaga, da jih mnogo pozabi, da jih je rodila slovenska mati. Kdor pa je trden in se kljub vsemu pritisku ne uda, mora prejeti ali slej iz delavnice. Taki in takaki slučaji so na dnevnem redu. Delavnica južne železnice v Mariboru je danes v celi naši državi gotovo najhujše nemčurško gnezdo. Tu se zbirajo najhujši protidržavni rovarji, najtemnejše švabske eksistence najdejo tu zavetila. Deloma jih ščiti vodstvo, deloma pa delavska internacionala sama.

Vsega tega je krivo vodstvo in zato je treba, da si najprej ogledamo to. Glavni despot in duševni vodja je centralni nadzornik, renegat Miha Ogrinc v Ljubljani. Poprej je bil vodja mariborske delavnice, ker pa je imel že preveč masla na glavi so mu to mesto odvzeli. Takrat je bil več ko dva meseca na »razpoloženju«. Pogajal se je z Dunajem in vsi smo bili že veseli, ko se je govorilo, da odhaja od nas v Avstrijo. Toda ni odšel. Za »kazen« je bil premeščen v Ljubljano in tam povišan za centralnega nadzornika. Tam sedi, je danes demokrat, jutri radikal, kakor pač bolje kaže ter mirno odpušča, sprejema in premešča uslužbenca, kakor pač sam hoče. Da mu leže Slovenci posebno v želodcu, o tem bi bilo škoda govoriti; to je stara, znana stvar. Za njim pride G. Dolinscheg, vodja delavnice, v Maribor je prišel nedavno iz Dunaja: doma je sicer nekje iz Ribnice na Kranjskem ali tam blizu, je pa že davno pozabil svoj materni jezik in le z velikim trudom toče za silo »bindiš«. Tema dvema slede razni inženjerji kakor Johann Feiler, zagrižen Nemec, ki ne zna slovensko, Karl Unger, vreden tovariš prvega, Karl Körbler, ki sicer zna slovensko, Nikolaus Kalitovicz, Madžar itd. Edini slovenski inženir je Slavko Roglič.

Tem slede delovodje. V prvem »a« oddelku je delovodja Alfons Braunitzer, Nemec, ki ima precej zaslug za zatiranje Slovencev. V I. c-oddelku je delovodja Franz Müller, zagrižen Nemec, ki ne zna nobene besede slovensko. V I. b-oddelku, Mathaus Schlamberger, Nemec. V II. k-oddelku Josef Alt, Nemec. V II. Franz Sekay, Nemec, ki je za časa nemških demonstracij leta 1919. na Glavnem trgu kričal: »Nur da bleiben, die Windischen müssen abziehen!« Oddelki III. a) Johann Hudovernik, Nemec, svojo družino ima v Gradcu, kjer ima tudi posestvo. Oddelki III. b) Leopold Studentsch-nigg, renegat največjega kalibra, V

III. b) 1. Max Pfeifer, Nemec; služil je pri »Volkswehru«. V IV. a) 1. Franz Holzmann, Nemec, pristaš »Südmarke«. V IV. b) Josef Walles, nemški nacionalec, pristaš »Bauernrunde«. V IV. b) 1. Josef Waschnig, zagrižen nemčur. Nedavno je ta mož pred delavnico izjavil, da bi dal vse »bindišarje« pobesiti, če bi imel le pol ure oblasti v svojih rokah. Značilno pa je pri njem to, da je — analfabet. Oddelki V. Karl Dornheim, zagrižen Nemec, ki je rekel svojemu poduradniku: »So lange ich da bin, wird deutsch amtirt.« napram delavcem pa se je nedavno izrazil: »Warum werden soviet Windische aufgenommen, die sollen in Laibach verwendet werden und nicht da bei uns.« Oddelki V. Franz Peharda, Nemec, bil je nedavno nastavljen, čeprav ne zna državnega jezika. Pred vojno je bil najhujši nemčurški razgrajac in kričal ter je na našem mariborskem Narodnem domu s kamenjem pobijal šipe. Oddelki VI. Franc Soukup, Nemec. Oddelki IV. b) Andreas Hofer, Nemec, član »Bauernrunde« ter višji delovodja Franz Kaspar, Nemec in tudi član »Bauernrunde«.

To so vodilne osebnosti mariborske delavnice južne železnice. Zadržuje že, da prečitamo njihova imena, pa jih takoj spoznamo. Štiri leta smo čakali, da ti ljudje izginejo, da se razmere spremenijo, toda vse nade so bile zaman. Povsod, kjer smo se pritožili, povsod so nas mirili ter nas tolažili s tem, da so to večinoma sami starejši ljudje, ki pojdejo kmalu v pokoj. To je deloma tudi res, šli bodo, toda mesto da bi jih zamenjali naši ljudje, jih zamenjujejo zopet tujci. Na vsako nemško izpraznjeno mesto pride zopet Nemec. Pred par meseci so bili imenovani novi kandidati za delovodje — med njimi pa zopet ni niti enega Slovence! Riba smrdi pri glavi in tako je tudi vodstvo delavnice oni faktor, kateri je kriv teh razmer in je naravno tudi odgovoren. Zato pa je treba, da prične Orjuna pri vodstvu, da pokliče na odgovor voditelje in obračuna z njimi po točki drugi svojih pravil.

Ampulacija z gospodarske strani.

Razdiralcem naše enotne države služi kot glavni argument poudarjanje davčne premoči Slovenije, ki baje plača sama vse svoje upravne stroške ter oddaja mesečno celo »velikanske vsote v nenasično beograjsko bisago«.

Številke se pri tem razdirači skrbno ogibljejo, ampak iztrgajo enostavno par največjih pozitivnih postavk in par najmanjših postavk izdatkov ter na temelju teh doženejo, da Beograd izmoggava Slovenijo.

Tozadevnih številčnih podatkov tudi mi nimamo za sedaj pri roki, zato ne moremo pobiti njih trditve s točnimi podatki. Mogoče je, da plača naša industrija in trgovina na carini, trošarin, pristojbinah in ostalih davščinah res toliko, da bi se iz tega lahko krile potrebe naše uprave če ne popolnoma, pa vsaj po večjem delu. Res je pa tudi, da naši pridobitni krogi samo vsled tega zmorejo te velike datjave, ker jih uvozna carina ščiti pred inozemsko konkurenco, da naše tovarne po celi državi lahko razpečavajo svoje izdelke. Ako pa se ustvari stanje, da bodo davki naše industrije tekli v blagajne avtonomne Slovenije, bodo naši sedanjí sodržavljani preko Sotle in Kolpe kmalu izprevideli, da jim konvenira kupovati svoje potrebščine na industrijskih proizvodih v inozemstvu, ker bi jih od tam krili ceneje. Začeta carina bi tedaj veljala samo za Slovenijo in bi samo

domači konsumentje plačevali visoke cene za naše industrijske izdelke, preko Sotle in Kolpe pa bi se pojavil naši industriji močan, tehnično upeljan konkurent, ki bi mu naša industrija ne bila kos brez carinske zaščite. Produkcija bi se morala zmanjšati, nekatere panoge bi popolnoma propale in davščine industrije bi se občutno zmanjšale. Potrebe za upravo bi ostale iste, brezposelnost bi narasla in pričel bi se mesto industrijskih izdelkov izvoz industrijskih delavcev, profesionalcev in strokovnjakov.

Jasno je, da Slovenija samo vsled tega zmore visoke davke, ker ima vsled svoje industrijske razvlosti privilegirano stališče v državi. Domača potreba je takorekoč monopolizirana na domačo industrijo in ker ima Slovenija velik del jugoslovanske industrije, odpada nanjo tudi isti del dobička. Naša industrija še ni toliko razvita, da bi delala samo za izvoz in bi domačo potrebo krila samo mimogrede. Nasprotno pa je res, kritje domačih potreb je naši industriji glavni vir dohodkov, zato ji je pred tujo konkurenco nad vse potrebna carinska zaščita. Brez te zaščite je naša industrija zapisana smrti.

Ako vkljub temu dopustimo trditve, da Slovenija sama plačuje vse svoje upravne stroške, se nam samo po sebi vsili vprašanje: Ali je bilo to tudi pod Avstrijo? Če ni bilo, potem je Slovenija gospodarsko napredovala in v tem oziru ni več pasivna, kar je pripisati v zaslugi novi državni tvorbi. Če pa je tudi pod Avstrijo bila zmožna plačevati z lastnimi davki vse svoje upravne stroške, potem je jasno, da smo bili predmet zločinske eksploatacije s strani Avstrije.

V slednjem slučaju smo plačevali vse, imeli pa nismo ničesar; plačevali smo vsa boljše plačana upravna mesta, plače pa so vlekli Nemci, plačevali smo srednje šole, ki so bile nemške, plačevali smo vseučilišče, ki ga nismo imeli, iz naših davkov ni naše gledališče dobivalo nikake državne podpore itd. Neskončna je vrsta tega, kar smo plačevali, dasi vsega tega nismo imeli. Prispevali so za vojaštvo z novcem in krvjo, pa se je vojska rabila proti nam in našim interesom, celo nas same je vojska streljala, kadar smo preglasno zahtevali le senco državljanskih in človeških pravic.

Sedaj pa imamo vse to, kar plačujemo in če ni še vse, kakor bi moralo biti, ni tega pripisati na rovaš državi, ampak samo neurejenim razmeram. K ureditvi razmer pa nismo dosedaj Slovenci doprinesli še ničesar. Stojan Protić je ugotovil to dejstvo rekoč Srbi imajo dovolj upravnih moči da bi upravljali Srbijo, za upravo velike Jugoslavije na jim manjka sil. Pomoči za upravo nove države pa Srbi od Slovencev in Hrvatov niso dobili nikake. To je pribito. Zato se je moral uvesti upravni centralizem, ki nas tepe in tepe nas po zaslugi.

Tepe nas bo še in to tako dolgo, dokler bomo držali križem roke, se prepirali za meglene in abstraktne principe o ureditvi države. Dober centralizem je enakovreden dobremu decentralizmu, treba je tedaj samo, da se lotimo praktičnega dela za ureditev države. Dokler pa so vsi tozadevni zakoni samo na papirju bomo še dalje teoretizirali in še dalje nas bo tepla lastna nesposobnost. In prav se nam godi!

»Gospodarski Zvon« prredi tekem meseca maja javno temblo v prid našega tužnega »Korotana«. Opozorjamo vse člane in narodno čuteče občinstvo, da podpira to nacionalno prireditve. Nakupite srečke za temblo »Gospodarskega Zvona«!

DR. MAKSO ŠNUDERL:

Ivan Endlicher slovenski revolucionar.

(V spomin na jugoslovensko gibanje v Mariboru leta 1914.)

Ali slutite Vi, ki danes nosite v Mariboru visoke črne raznih dostojanstev, da se je polagal temelj temu Mariboru, jugoslovanskemu in slovenskemu, že v letih pred vojno, ko marsikateri od Vas še niti sanjati ni upal o tem?

Nam, ki nas je to gibanje, ojačeno z vso silo mladeniškega navdušenja in idealizma, potegnilo v mrzlično delo, dejstvo, da je postala tudi naša stajarska dežela sestavni del Jugoslavije, ni bilo tako nezasišano nepričakovana stvar. Kajti že v letih 1913. in 1914. je bilo v tem mestu stotine mladih ljudi, ki so že vedeli, da se bliža konec Avstrije in rojstvo nove jugoslovanske države! Ta mladina je prejela inicijativo iz Ljubljane, odkoder jo je prinesel brat Endlicher.

V »Peklu« in pozneje v mali dvorani »Narodnega doma« smo se spomnili 1914. pričeli zbirati po dolgoletnem mrtvili srednješolskega pokreta. Že pozimi so prihajale vesti iz Ljubljane, da se snuje tam velika organizacija, ki tokrat ne sloni na strankarskih temeljih, temveč izključno le na jugoslovanstvu, na zahtevi po ujedinjenju Slovencev, Srbov in Hrvatov.

Endlicher se je parkrat pripeljal iz Ljubljane. Izstopal je v Hočah, stlačil klobuk v žep, nadel kapo in se peljal s kolesom, ki si ga je iz Ljubljane vzel s seboj, od Maribora, kajti policija mu je bila stalno za petami. Tu nam je govoril o bodočnosti jugoslovanskih plemen.

Početkomu previdno, pozneje vedno bolj zaupljivo v svoji čisti, nam tedaj skoro docela tuji srbohrvaščini, z zanosom fanatičnega propagatorja, s poletom idealnega učitelja. Premikal je meje male Srbije in jih širil preko nas, vsadil mejnike pod nemški Graz in nad Celovec. Nam, ki smo bili vzgojeni v dogmatičnem pojmovanju habsburške države, je početkomu od strahu gomazelo po hrbtu. Njegovi načrti, ki so se tikali državnopravnih, mednarodnih in političnih ciljev, so nam bili dotlej tuji, kajti ves naš boj za narod se je izčrpal v pripravah za manišinsko delo, onkraj plota ni več segal naš pogled. Triumfirali smo, če je »Branik« izkazal višek dohodkov CM, družbe, če je postal ravnatelj srednje šole Slovenec, če je nemški župan rešil slovensko vlogo. Da bi pri teh razmerah bilo tudi še drugo mogoče, to nam ni šlo v glavo, kajti pot do tje je vedla skozi ječe in preko vislice.

Tako je Endlicher večkrat prišel med nas govoril nam o enotnosti jugoslovanskih plemen, spal pri ka-

kem dijaku in spet izginil. Dopisovali smo mu na tuje naslove.

V aprilu 1914 so povabili delegate iz Maribora v Ljubljano. Šla sva dva osmošolca tov. Vilko Hren in jaz pod pretvezo, da hočeva poslušat Gregorčič - Sattnerjev oratorij »Ojko«, ki so io tedaj igrali v Ljubljani. Do Zidanega mosta nama je sledil detektiv. Prišedši v Ljubljano, so nas peljali študente, ki so pozneje vsi prišli na obtožni klop v ljubljanskem veleizdajniškem procesu. V neko visoko podstrešno izbo, kjer sem jaz, stoječ še ves pod vplivom habsburške vzgoje in naroden v smislu gori orisanih ciljev, v daljšem govoru podal prav konservativne in boječje pomisleke in priporočal, da naj pustimo te daljnje cilje, da naj delamo najpreje to, kar se da napraviti v okvirju zakona in v območju možnosti.

Nato je govoril Endlicher, Nikolaj ne bom pozabil ognja in sugestivne sile, ki je žarela iz njega, ko je pobijal našo malodušnost, nezavednost, pomanjkanje spoznanja, nepoznanje historijskih zakonov, rodoljubarstvo na eni strani, a na drugi odkrival neusmiljeni tok časa, tolmачil znamenja, pripovedoval nam docela nezane stvari o Srbih, Hrvatih, Narodni Obrani itd. Tedaj sem spoznal, da smo tako strašno blizu prekreta, tedaj sem uvidel, da nas ni le peščica Slovencev med Nemci, Italijani in izdajcami temveč da smo narod od Celovca do Soluna in da je neizbežno, da v najkrajšem času vstane ta narod...

Ko sem drugi dan v Mariboru še popolnoma pod utisom Endlicherjevega govora podal pred zbranim mešanim dijaštvom svoje utise in ponovil rezultate iz Endlicherjevih idej, in na laž postavil vse to, kar sem pred tednom dni govoril kot referat za ljubljanski sestanek, je vse stotine navzočih prešinil isti ogenj in tedaj se je za našo severno postojanko postavil prvi temelj njene jugoslov. bodočnosti. Ti, brat, Endlicher, si ga ustvaril! Slava Ti!

Bila je to tedaj ustanovljena podružnica ljubljanske centrale jugoslovanskega dijaštva!

Ko smo se v juliju 1914 razšli in udeležili prve načrte za plodonosno delo v drugem šolskem letu, je buknila vojna, razmetala vse nas med fronte, ječe in prognanstva.

In če se danes spominjam, brate, je to ne v zadnji vrsti tudi zato, ker si bil to, kar nam je krvavo potreba: Bil si med karpi ščuka, bil si bič nad leno čredo, bil si električni stik med mrtvimi, nakopljenimi energijami naših moči, bil v svojem nacionalnem fanatizmu in v svojem z absolutno odpovedjo bodočnosti in z neizmernim omalovaževanjem svojih telesnih potreb prežarjenim idealizmom plamen, ki je zablišnil nad nas, žal, da prehitro zamrl. Ti bi bil ukro-

til naše rodoljubarstvo, domišljavost in samoljubnost s svojim darom jezika in svojim znanjem, Ti pozabljeni, nepoznani heroji! Večen Ti spomin!

Dopisi.

Radenci. Komaj je dobil okraj prepotrebne zdravnika v osebi dr. Sedlačka, že se mu je delalo ovire glede stanovanja. Došlo je ordiniral v majhni gostilniški sobi in slednjič se je vendar posrečilo po vsej pravici zasedati stanovanje prejšnjega zdravnika, ki je odšel. Poslopje je seveda last neke nemške družbe, kateri načeljuje dobro znani zloglasni pangerman Wilschnig, zakrknjen naš sovražnik, kateri je to pokazal osobito v Hirsniku, kot ustanovitelj nemške šole, predsednik »Südmärke« in »Schulvereina« itd. Dr. Sedlaček mu je gotovo trn v peti, ker upa, da bo njegov bodoči zet vendar enkrat prestal konečni medicinski izpit v Gradcu. Ta zet je pa tudi lepa firma za obmejne Slovence, saj je tudi pokazal vredne zaščite z naše strani, ko se je boril v Volksverovskih bandah na Koroškem proti nam. Res lepa družba vkup! Ko je konečno zadeva rešena, da si je dr. Sedlaček uredil stanovanje, se oglasi neki zastopnik tega Nemca, advokat iz Ljutomerja in hoče obnoviti proces, da bi se gosp. Sedlačka iztiralo iz stanovanja. Pa še kako arogantno nastopa Wilschnig, meneč, da se vendar to posreči, če zastopa zadevo ta dohtar. Za danes povemu Wilschnigu, naj bo krotek sicer se posreči to danes, kar se je ob razsulu prizaneslo, da ni šel čez mejo. Njegovemu zastopniku pa povemo, da če je ravno velik — mož — postane tudi majhen, če bo hotel zastopati naše zaklete sovraže.

Iz Trbovelj.

Dne 11. marca pri nas porojena Orjuna, spremljana dosedaj samo od tajinstvenih komentarjev, stopa že polagoma v ono fazo razvoja, v kateri se je od vseh strani pozorno opazuje ter živahno ocenjuje nje življensko silo in pretehtava nje vrednost. Seveda je imela že od vsega začetka sovražnike in jih ima tudi še zdaj. Na našem praporju pa se blestita dve besedi, ki nam kažeta smer, odkod prihajajo ti nasprotniki in kakšna je njih kakovost; ti dve besedi sta: poštenost in narodnost.

Odkar obstoja naša organizacija, se med drugim tudi čuje, da se v gotovih ozirih godi delavstvu mnogo bolje od strani izvestnih krogov, ki hočejo baje s tem pridobiti ljudstvo zase — proti Orjuni, katera naj bi na ta način prišla med dva ognja. Nehote se pri tem spominjamo časov koroškega plebscista, s kako naslodo so si ti ljudje takrat meli roke, ko je uprizorila

nahujskana množica manifestacijo proti »grozečim vojnim«.

Vendar pa se nam zde oni naši prijatelji, ki so nam to povedali, preveč črnogledi; kajti večina ljudstva nas že predobro pozna, še bolj pa naše nasprotnike, in težko, da bi kdo nasedel dvakrat na iste li-manice neiskrene človekoljubnosti, ki tako naglo nastopa in izginja. Sicer je res, da so se takšne metode včasih obnesle posebno dobro pri Slovanih; ali dandanes bi bila taka igra pri nas vendarle nekoliko prenevarna.

Seveda se na shodih delavcev tuintam obrege ob nas kakšen ljudski slepar. Politika je najcenejša veda; saj vemo: danes metla, jutri mandat. Najcenejša politika pa je demagoška; zanjo ni treba ne dela, ne učenja, temveč le sovraštva ter krepkih izrazov za blatenje nesomišljenikov. Ker pa se množim posreči priti po takih potih brez truda do blagostanja, je naravno, da ima metoda političnih karijer mnogo čestilcev. Tako se tudi k nam večkrat prikaže tak delomrznjež s torbico pod ramo, tem simbolom važnosti, in se postavi na Pravdičevo okno, odkoder prične deliti besedne darove »masam«. Te mase pa so le majhen del velikega števila tukajšnjega delavstva, in so po večini le še ljudje one vrste, ki še verujejo v besede. Nekaj jih pa pride tudi iz radovednosti ali iz dolgega časa, ker ti le pre-dobro vedo, da po navadi mož, ki govori na oknu, ni niti moder, niti učen, kaj šele idealen, in da govori le zase, iz osebne spekulacije. Njegove besede pa zna pri nas že na pamet nele vsak otrok, ampak celo vrabci, ki se za tisti čas v jatah presele sramežljivo tja preko šole v hrib.

Nas bi cela stvar ne zanimala, če bi mož politiziral o idealih komunizma, o socijalnih problemih, o možnosti hitrega zaceljenja ran, prizadetih po vojni. Ali pa, če bi ljudstvu predaval o blagostanju naprednih držav in sreči Rusije; o posledicah alkohola, ki ni hraniv; o posledicah vrah, ki se z njimi ne more ozdravljati bolezni. Zanima pa nas stvar le v toliko, ker se tak slepitelj »mas« brez vzroka obrege ne ob nedolžno Orjuno. Čudimo se, da ga poslušalci ne vprašajo, zakaj; da ga ne vprašajo, kako so delavci po njegovih zaslugah zastopani v narodni skupščini; in da mu končno ne povedo, kako bi lahko bili zastopani, če bi ne bili po njegovi krivdi osamljen idejni otoček sredi narodnostnega morja. Laž, naj je ponavljana tisočkrat in tisočkrat, naj je blagoslovljena od Moskve ali Rima, se ne more izpremeniti nikdar v resnico. Tudi ne, če si na vsakem shodu govornik odsej privoščijo Orjuno.

Za Orjuno seveda ni okna, raz katero bi govorila, ker ona ni stranka; ona nima častnih in dobičkanosnih stolčkov ter mastnih korit za posameznika. Ona pozna le žrtve in nesebično delo za do-

brobit celokupnega naroda in za trdnost države. Kot taka je seveda ne ljubja onim, ki čakajo, da bi žaljave roke volivcev krepko držale strankarsko lestvo, po kateri bi splezal tak koristolovec in pridigač visoko navzgor, njih pa bi pustil na tleh.

Kaj pa Vi g. Letnik, ali se niste tudi Vi zasanjali v lestvo take vrste? Res je, da so lepe sanje užitek. Žive ljudje, ki uživajo morfij samo zato, da se v spanju lahko nasla-vajo ob njih. Težka je seveda glava in život ubit, ko se človek zopet zbudi in se naenkrat znajde na kruto realnih tleh. Ali tedaj ni treba, da se koj zaleti v Orjuno! Saj Vam ta mlada devotka vendar do-zdaj še ni mogla podreti lestve Va-sih sanj o županskem stolcu! Fustite take stvari, ki so za Vas utrudljive, kar ste vendar že morali občutiti tekem Vašega dolgoletnega starostovanja pri Sokolu. Ostanite raje v svojem delokrogu, ki Vam nudi dovolj široko polje za udejstvovanje lepih idej o Vašem vzvišenem poklicu, v čigar izvrševanje lahko uprežete brez skrbi vse svoje sile in zmožnosti. Tako se bodele najlažje izognili mučnim aferam v bolnici, izkazali se bodele celega moža v zadovoljstvo bolnikov in Orjune, s katero bodele poslej lahko živeli v slogi in miru še dolgo let v tej naši trboveljski dolini.

Ti pa, mlada Orjuna, se ne boj nikogar, dokler Tvoje čednosti ne dičijo samo papirja, ampak srca vsakega posameznika izmed Tvojih!

Neš pokret.

Beograd. V nedeljo 29. pr. m. se je vršil v Beogradu ob ogromni udeležbi nacionalistični miting v svrhu dokumentiranja narodnega edinstva. Zborovanje je sklicala Narodna Odbrana. 20 tisočglava množica je pokrila prekrasne Terazije. Ves Beograd je ta dan jasno povedal, da ni pristopen separatistični demagogiji, da noče Velike Srbije, pač pa močno enotno državo brez hegemonije, državo bratske ljubavi in sloge. Vsi govorniki so to točno povdarjali in želi za svoja izvajanja burne ovacije. — Orjuna je bila na tem zborovanju nadvse častno zastopana. Vsi govorniki, izven predsednika zborovanja starega nacionalnega borca g. Toša Stankovića, so bili naši člani in so nastopili z Orjunaškim znakom. — Prihitieli so oblastni pred-sedniki iz Novega Sada, Skoplja in Ljubljane, zadržan je bil centralni odbor, Sarajevo, Subotica in Zagreb. Našemu O. predsedniku je bilo do-delo eno častno mesto i. podpredsednika. Zborovanja so se udeležile tudi korporativno akcijske čete iz Novega Sada, Vrška, Indije, Pančeva itd. s svojimi prapori.

Vsi govorniki so enodušno poudarjali enotnost naroda in države in ob gromovitem pritjevanju mno-

SUŽENJ LASKI:

Boji za narodno ujedinjenje tekem stoletij.

Medtem pa sovražnik ni spal. Metal je bakljo razdora med naš narod in pričel se je srditi, ljut boj med brati. Klerikalci in liberalci, Srbi in Hrvati, naščuvani od svojih gospodarjev, so se spopadli in besneli eden proti drugemu hujše kot divje živali. Kdor je nesebično žrtvoval svoje delo narodu in domovini, je bil preganjan in zatiran od tiranske vlade. Kdor je ljubil svoj rod, je moral obupati nad njegovo bodočnostjo. Vse je bilo temno, črno in že so upili črni vrani našo smrt, naš pogin.

Pa je prišlo leto 1903. Ženski demon na srbskem prestolu je držal v svojih sponah zadnjega iz rodu Obrenovičev, bolnega, nezmožnega Aleksandra. Kdor je ljubil svobodo srbskega naroda, kdor je v srdu stiskal pesti proti tiranom, podkupljenim od švabskega habsburškega doma, temu je krvnik vzel glavo, ta je moral v hladni grob. Hljena, ki je onečlašala srbski prestol, se je pripravljala, da plane na nove žrtve. In tu so vstali osvobodilci, ki niso mogli več gledati sramoto svoje-ga rodu, pogin plemenitega naroda in v temni noči so podavili zverine, ki so tlačile kot mora srbski narod. Srbija je bila rešena in blagoslovljena usta so na veliki narodni skupščini izrekla izvolitev vnuka osvoboditelja Srbije izpod turškega jarma, Petra Karadordevića za kralja Srbov.

O Peter Karadordević, Ti, ki si se boril kot ustaša za svobodo Hercegovine, Ti, ki si kot demokrat in revolucionar živel v svobodni švicarski zemlji, Ti, ki si bil izgnan iz svoje domovine, katere sveto zemljo nisi smel gledati 40 let, o Peter, kako so te takrat pozdravljale naše duše kot oznanjevalca naše bodoče svobode in veličine. Srca so nam postala lahka, novo življenje je pojilo po naših žilah, ko

smo začuli blagovest, da stopaš ti na prestol Dušana Silnega. Ni bilo več malodušja v nas, kdor je takrat proklinjal in sramotil kraljeve morilce, temu smo se smehljali s srečo v očeh, s srečo v dušah, z blagoslovom zarje na ustnicah. In Peter Karadordević, nisi nas varal, ni smo se mi varali, ki smo takrat spoznali, da je Srbija postala s Teboj naš Piemont, ki nas reši obsovaženega jarma tujcev. Takrat pa nismo mislili, da že po Tvojem slavnem vodstvom zasije Jugoslovenstvu svoboda in ujedinjenje. Tvoj nastop nam je bil samo zagotovilo naše boljše bodočnosti. Stori si pa več, kot so si takrat obetala naša srca. Sijajna zvezda Karadordevića lesketa se danes nad večino našega naroda.

Ves jugoslovanski narod je bil 1. 1904 zastopan pri slavnostnem kronanju kralja Petra v Užicu, staroslavnom samostanu. Slovenija in Hrvaška se je pridružila po svojih zastopnikih bratom Srbom pri svečanem obredu. Nebo je bilo zastrto s temnimi oblaki, ko je stopil novi kralj z odposlanstvom vsega naroda v pravoslavni božji hram. Pa glej, ko je klečal kralj pred zbranim svečeništvom, ki ga je mazilo za kralja svobodnih Srbov, ko so mu polagali krono na glavo, glej, v tem trenutku so se raztrgali oblaki na nebu in svetlo, sijajno solce je vrglo svoje zlate žarke na kronanega kralja. V vseh dušah je vzplapolala radost, vsa srca so vedela, da je on, prvi predstavitelj naroda, ne samo izvoljen od ljudstva, ampak da ga spremlja božji blagoslov na njegov poti. In takrat so zadoneli klici: Živio Peter I., kralj vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev.

In božji blagoslov je bil nad njim in njegovim narodom. Srbija je klicala pod svoj krov svoje usuznjene jugoslovanske otroke kot skrbna, ljubeznopolna mati. Z očarujočo hrabrostjo, s čudovito naglico je osvobodila brate, ki so ječali pod turškim jarmom. Maščeivano je bilo po več kot 500 letih Kosovo, uresničene so bile sanje pesnika:

Onamo, onamo! Sa razvalina dvorova carskih vraga ču reč:
»S ognjišta milog beži mi kugo, zajam ti moram vračati več!«

Kako so naše duše takrat vriskale radosti in veselja, kako je ves naš rod od Triglava do Balkana se osvestil, da je prišla njegova ura.

Pa delo ni bilo še dovršeno. Vedeli smo, da pride zdaj tudi za nas dan svobode, prej kakor smo nekdanj mislili. Ali vedeli smo tudi, da nas čaka še težka bolest in mnogo žalosti, predno bo delo dovršeno. Leta 1868. je živel na Srbskem menih, ki je v svojem proroškem duhu videl bodočnost svojega naroda. Kmalu po kronanju kralja Petra so našli njegove zapiske in ugotovili, da je videl vso bodočnost do tega časa. Pa njegovi zapiski so nam odkrili tudi nadaljno usodo srbskega naroda. Govoril o bojih, ki bodo povečali Srbijo, povedal pa je tudi, da kmalu za tem nastopi čas, ko bo srbsko ime, srbska zemlja pogažena na tla, da bodo hodili živi h grobovom mrtvih in jih blagorivali, da ne vidijo propasti svojega rodu, ko bodo prosili gore, naj se zgrnejo nad njimi in rotijo zemljo, naj se odpre in jih pogoltno. Pa to ponižanje, ta nesreča Srbije ne bo trajala dolgo. Zopet pride dan vstajenja, dan nove slave. Srbija se razširi in postane srečna med narodi zemlje.

In prišlo je vse, kar je srbski menih pro-rokoval. Prišla je Bregalnica. Judež Iškariot je planil na svojega brata in mu odvzel, kar si je pridobil v hrabrem boju. Radosti je zaviskalo Švabstvo, ko je Bolgar skočil na Srba. Ali srbski junak ga je ponižal.

Leta 1913. in 14. se je začela organizirati na Hrvaškem in Slovenskem omladina, da pripravi pot bratom, ki nam prinese svobodo. Takrat so nas zasmehovali slabotneži in kukavice, imenovali nas fantaste, otroke, očitali nam, da tiramo inladino v propast in nesrečo.

Črnožolti podrepniki niso imeli smisla za naše delo, niso imeli čuta sramote robstva. Pozabili so, kar je pel že Prešeren:

Manj strašna noč je v črnem zemlji krilu,
kot so pod svetlim solncem sužni dnovi.

Delali smo, hodili od človeka do človeka, od kraja do kraja in jih vse zastrupljali s kugo jugoslovenske misli. Naša naloga je bila, da zrevolucioniramo ves naš rod, da, ko pride leto 1917 ali 1918, najde ta čas ves rod pripravljen za upor zasuznjanih, ki bi istočasno z napadom srbske armade izbruhnili. Ker nismo smeli peti naših narodnih pesmi več, smo zvijačno podložili nov tekst cesarski himni:

Bog ohrani, Bog obvari
ves jugoslovanski rod,
moč in slovo mu podari,
da na svojem bo gospod.
Karadordević naj nas vodi,
da na tleh bo ležal vrag,
sveto zemljo osvobodí,
sužnosti nam zdrobi znak.

Ko bo klical za pravico
Peter car svoj hrabri voj,
takrat zvesto vsak desnico
s srčnim upom dvigni v boj.
In sred bojnega viharja
klic glasen naj zadoni:
Vse za dom, za Petra carja,
za svobodo blago, kri.

Trdno zdaj se mi sklentno,
sloga pravo moč rodi,
svobodo si priborimo,
ako združimo moči.
Brate vodi vez edina
nas do cilja enega:
Živi Peter, domovina,
živi Jugoslovanci.

(Konec prih.)

žice obsojali plemenski in verski separatizem. Na tem zborovanju se je jasno pokazalo, da šumadinski del našega naroda ne pozna plemenskega separatizma.

Srbska nacionalistična omladina (Srnao) ni dobila besede na tem zborovanju in njeni člani, ki so hoteli, kakih 200 po številu, motiti zborovanje, so osramočeni odšli. Tukaj je jasno dokazano da je tudi srbski del našega naroda pristaša naše ideje, kajti Srb nacionalist ni dovolil Srbu separatistu, da bi sredi Beograda izražal svoje mišljenje.

Po krasno uspelem zborovanju so napravile naše akcijske čete pohod po mestu od vseh strani oduševljeno pozdravljene. Za tem se je vršil v hotelu »Ilirija« skupen obed, pri katerem se je članstvo v krasnih govorih bodrilo za nadaljnje delo do končne zmage. Naša manifestacija v nedeljo v Ljubljani.

Ker se je Or. Ju. Na. iz Slovenije udeležila nedeljske manifestacije Narodne obrane v Beogradu z enim samim delegatom, je oblastni odbor v zadnjem hipu sklenil sklicati tudi v Ljubljani manifestacijo, ki naj bi dokumentirala pripravljenost naše organizacije. Vključ pomanjkanju časa za potrebne priprave, so se v nedeljo zbrali številni delegati bližnjih organizacij in člani ljubljanskih akcijskih čet, ter z uspehim javnim zborovanjem manifestirali za edinstvo naroda in države.

Ob 11. uri se je razvila povorka naših čet z državno zastavo na čelu. V Zvezdi pred poslopjem Kazine jih je že pričakovala velika množica naših članov in prijateljev našega pokreta. Zborovanje je otvoril v imenu oblastnega odbora Jan Tonja ter pozdravil napredno in nacionalno čutečo Ljubljano, ki se je odzvala klicu nacionalistov, da istočasno z Beogradom manifestira za ogroženo edinstvo naroda in države. Povodiar je da sedaj ko je priklopila državna kriza do vrhunca, ni čas za strankarske boje, ki jih narekuje sebičnost. Pozival je v imenu nacionalistov nacionalistične stranke, naj ne trosijo po nepotrebnem energijo v borbi za nadvlado strank, ampak naj jo porabijo v plemeniti tekmi ustvarjanja in dela. Zavračal je trditve klerikalcev, da so bile volitve dne 18. marca plebscit ljudske volje. Volitve so bile samotni plebscit nevednosti in zaslepljenosti našega ljudstva nahujskanega proti državi in Jugoslovanstvu po brezvestnih klerikalnih in radičevskih demagogijah.

Govornik je ugotovil, da se je stvorila proti fronti separatistov fronta vseh nacionalistov od Triglava do Bitolja, ter od Drave do sinjega Jadrana, ki so pripravljeni za vsako ceno očuvati edinstvo, ki so nam je priporočili bratje Srbi skupno z dobrovoljci in četniki z brezprimernimi žrtvami.

Njegov govor je izzvenel v poziv na vse nacionalno čuteče, naj se pripravljajo na odločilno končno borbo za edinstvo naroda in države.

Ljubo D. Jurkovič je v svojem lepem govoru poudarjal potrebo naše organizacije, ki se je organizirala v močno, edinstveno in čvrsto falango proti bloku separatistov. Delovanje nacionalističnih organizacij ni provokacija. Provokacija je blok Radič-Korošec-Spaho. Temu bloku nasproti so postavili nacionalisti blok poštenja, bratske ljubavi in narodne zavesti; blok svobode, edinstva in napredka.

Nadalje je ugotovil, da se korumpirana uprava, neurejene finance, splošna beda in pomankanje ne rešuje z negativnim, razdiralnim delom bivših habsburških priganjancev in plačancev. Kadar bo narod spoznal svoje prave sovražnike, ki danes rušijo državo, tedaj bo glasoval za delavce, ki propagirajo mir in bratsko ljubav, poštenost in nesebičnost. Danes pa žalobno triumfirajo elementi, ki so že pred in med vojno hujskali proti Srbom, ki so se valjali pred Habsburžani in Nemci v prahu in blatu in pehali one, ki so bili že takrat jugoslovanski nacionalisti, pred avstrijske puške na Suhi bajer. Zato mi nacionalisti ne bomo nikdar dopustili, da se razbije naša država in edinstvo ter smo za naše narodno edinstvo pripravljene žrtvovati sami sebe.

Navdušenje množice, ki je poslušala govornika, je priklopilo do vrhunca, ko se je pričela pozdravna brzolavka kralju, v kateri zagotavlja 15.000 organiziranih nacionalistov Slovenije svojo pripravljenost

boriti se proti vsakemu, ki ruje proti kralju, narodnemu in državno-edinstvu.

Kratko zborovanje je zaključila državna himna, ki jo je pela množica zborovalcev.

Akcijske čete so nato odkorakale nazaj v areno.

Potek cele manifestacije je pokazal poleg naše discipliniranosti, nacionalno zavest jugoslovanske Ljubljane, ki je skupno z našo organizacijo manifestirala za edinstvo naroda in države.

Razvite prapore mestne organizacije Or. Ju. Na. Bled v četrtek, dne 10. maja 1923. Dnevni red: Ob 10. uri dopoldne sprejem gostov na kolodvoru Bled, nato pohod pred Zdraviliški dom. Ob 11. uri slavnosten govor. Ob pol 12. uri razvite prapore. Ob pol 2. uri kosilo. Po kosilu izleti v skupinah na grad, na jezero, event. v Vintgar itd. Ob 8. uri zvečer skupen zabavni večer v Zdraviliškem domu. Somišljeniki naše ideje dobrodošli! — Odbor Mestne organizacije »Or. Ju. Na.« Bled.

Dne 15. aprila se je vršil v Št. Jurju ob Taboru sijajno obiskani ustanovni občni zbor Or. ju. na., na katerem je poročal o našem pokretu in organizaciji delegat oblastnega odbora Jan Tonja.

Or. Ju. Na. Brežice. Dne 16. aprila t. l. se je vršil polnoštevno obiskani sestanek brežiške mestne Or. ju. V očigled težkemu položaju države se je sklenilo stati neomajno na stališču državnega in narodnega edinstva. Poslali so se pozdravi Osrednjemu, Oblastnemu Odboru ter junaški sosedji zagrebški Or. ju. Črnomelj. Dne 1. t. m. se je vršil tu informativni sestanek Or. ju. ki je bil zelo dobro obiskan. S tem je položen tudi v Belokrajini temelj naši organizaciji. Kakor hitro bodo dovršene zakonite formalnosti, se bo vršil ustanovni občni zbor organizacije, ki bo gotovo našlo rodovito polje in obilo dela v svojem okrožju.

Isti dan je bil sestanek članov v Prekopah na katerem je govoril naš delegat. Naši novi organizaciji želimo največ uspeha v borbi za naše ideale.

Borovnica. Dne 2. t. m. je bil ustanovni občni zbor naše organizacije. Ta organizacija se je popolnoma samostojno razvila in gre tu pohvala v prvi vrsti našim vrlim poverjenikom. Tako prodira naša ideja čvrsto naprej.

Laško. Obvezno bojkotiranje za člane proglašala mestni odbor nemčurskega peka Jožefa Fretze v Laškem ker se izzivalno vede napram narodu.

Pozivljamo tudi druge narodno zavedne Laščane, da se pridružijo našemu bojkotu. — Mestni odbor.

Splošna govorica kroži, da se v kratkem naseli v Laško šulferajnovce Jenko. Zanima nas kaj ga tako vleče iz Hrastnika.

G. Jenko ostanite tam kjer ste grešili, da se spokorite! Mi smo pripravljeni z našimi obkladki — zato si premislite. — Laško ni več nemčursko gnezdo.

V Hrastniku Or. Ju. Na. ga pa pridno spominjajte na grehe. Or. Ju. Na.

Tri nove Or. ju. ob Dravi. V nedeljo 29. aprila sta predsednik in blaginjak mariborske organizacije osnovala ob skrajni vzhodni meji mariborske oblasti tik pred vrati Radičeve »republike«, tri nove Or. ju. in sicer pri Sv. Bolfenku pri Središču, v Središču in v Ormožu. Dopoldan se je vršil sestanek pri Sv. Bolfenku, kjer so navzoči — sami kmečki fantje in mošje — navdušeno odobraval izvajanja govornika tovariša Reharia ter vsi od prvega do zadnjega vstopili v Or. ju. Zborovanje je pokazalo, da bo ta Or. ju. ki je posebno radi Radičeve nevarnosti — tako potrebna, krepka obmejna straža naše jugoslovanske nacionalne misli. Vsa čast zavednim Bolfencem. Popoldne se je vršil sestanek v Središču, ki je bil istotako dobro obiskan. Središče je bilo vedno krepka narodna trdnjava, zato smo prepričani, da bo tudi Or. ju. tamkaj dobro uspevala ter v kratkem združila pod svojim nacionalnim praporom vse kar je res narodno in napredno ne glede na strankarsko pripadnost. Tretji sestanek se je vršil nato zvečer v Ormožu. Tudi Ormožani so pokazali, da pojmujemo nujno potrebo naše organizacije, ki nas, ko se razvije do potrebne moči, edina lahko reši sedanjih obupnih razmer. Ormož je bil nekoč obsojen na smrt v nemških valovih, zato je ostalo tam še

precej tujega duha, upamo pa, da bo nova ormoška Or. ju. v kratkem razpihala tudi še ta duh, da bo Ormož res naš, da bomo nanj lahko ponosni. Narodni in napredni Ormožani, vsi v Ormož! V vseh treh krajih so se izvolili pripravljalni odbori, ki prično takoj z delom za položitev prvih temeljev.

Or. ju. na Pragerskem. V četrtek je obdržal predsednik mariborske Or. ju. informativni sestanek na Pragerskem, v tej nekoč čisto pomembni postojanki. Sestanek je uspel dobro ter se je izvolil pripravljalni odbor Or. ju. za Pragersko.

Izlet mariborske akcijske čete v Kamnico. Po naredbi mestnega upravnega odbora v Mariboru se vrši v četrtek dne 10. t. m. popoldan izlet akcijske čete v Kamnico. Pozivajo se vsi člani, da se brezpozorno in točno zberejo ob 14. uri na Vodnikovem trgu. — Četnik.

Akcijske čete Or. Ju. Na. Ljubljana naj se zberejo v nedeljo, dne 6. t. m. ob pol 11. v društvenem lokal. Odsotnost se kaznuje po disciplinarnem redu. Zdravo! — Četnik.

Naši občni zbori: V soboto dne 5. maja v Žirih in Krškem; v nedeljo dne 6. maja v Dobovi in Polensaku.

Naš pokret se bliskovito širi preko vseh krajev Slovenije. Dan za dnem rastejo nove Or. ju. in to celo v takih krajih kjer nikoli nismo pričakovali uspeha. Toda naša misel je zdrava in oni, ki jo zastopajo, so poštenjaki katerim se ne more ničesar očitati, zato uspeh ne more izostati. Naši nasprotniki, posebno klerikalci krog mariborske »Straže« in ljubljanske »Slovenca« se že dobro zavedajo, kaj pomenja naš pokret; že dobro čutijo, da jim vse stranke skupaj niso tako nevarne kakor Or. ju., da je danes edini resni njihov nasprotnik v Sloveniji naša organizacija, da je le ona v stanju odpreti oči ljudstvu, katerega oni slepe in zastrupljajo zato da bi jim polnilo korita; zato pa vsa ta divja gonja proti nam. Toda zdi se, kakor da jih boče tudi Bog sam pokončati, oni Bog, katerega skrunijo, katerega ime tako nesramno izrabljajo, kajti čimbolj nas napadajo in blatio, čimbolj nas skušajo naslikati ljudstvu kot razbojnike, lumpce, barabe itd., tembolj se širimo. Njihovo prokletstvo se spreminja v blagoslov. Laži nikoli ne drže, zato tudi »Stražine« in »Slovenčev« ne dosežajo uspehov. Z njimi nam delajo le reklamo. Ljudstvo se zanima za organizacijo, ki je tako imenitna da ji posvečajo ti listi kar cele številke, prične povpraševati o nas tudi v nasprotnem taboru, pri naših pristaših in končno samo uvidi, da je vse ono kar se o nas piše nesramna laž. Tedaj pa prične dvomiti: »Če Or. ju. ni taka, zakaj jo napadajo? Zato ker se je boje! Zakaj se je pa boje? Zato ker imajo slabo vest!« — In tako postajajo ljudje iz naših nasprotnikov naši pristaši in število naših vrst se veča dan za dnem. Prekorajčili smo samo v Sloveniji po trimesečnem delu število 10.000, bližamo se 15.000, število pa raste. Da, mi sami nismo verjeli, da je naše ljudstvo v svojem bistvu tako pošteno. Danes vidimo, da je bilo le zaslepljeno in je bilo treba samo sonca, da mu odpre oči, da ga reši teme — in to sonce je Or. ju. To variši in tovarišice, dalje brez odhila, brez mira, ker zmaga je naša: nobena sila nas več ne okrene s poti na katero smo stopili!

Nove Or. ju. v Banatu. V Comboju in v Srpskoj Crnji se je vršil pretekli teden ustanovni občni zbor Or. ju. Povsod je bil izvoljen stalen odbor. Te Or. ju. sta osnovala gg. Bacović in Jovanović.

Mestna skupščina Novosadske Or. ju. V nedeljo je bila v hotelu »Sloboda« skupščina novosadske Or. ju. na kateri se je moral izvoliti mestni upravni odbor. Po kratki raziasnitvi predsednika oblastnega odbora, zakaj se šele sedaj formira mestni odbor, se je prešlo koj na volitve. Volilo se je iz listki. Izvoljen je bil mestni upravni odbor. Po volitvah se je vršila politična debata.

Opozarjamo še enkrat vse naše člane, da pod nobenim pogojem ne sprejemajo prispevkov za Or. ju. od naših nacionalnih in političnih nasprotnikov. Že nabrane svote se morajo takoj vrniti.

Izključitev iz Or. ju. Mestni odbor Or. ju. v Sarajevu je izključil g. Vasa Trifunovića, trgovca v Sarajevu, ker se ni obnašal tako kot velevalo naša pravila.

Izlet na Trsat - Sušak so oblasti prepovedale in se zato sploh ne bo vršil. Kaj je privedlo oblast do tega koraka nam ni znano. Če pa mislijo nekateri gospodje s temi ovirami širjenje in delo Or. ju. jim moramo povedati le to da so prišli prepozno.

Pozor! Pozivajo se vsi člani mestne Or. ju. Ljubljana, ki se nameravajo udeležiti izleta na Bled dne 10. t. m. ob priliki razvite prapore blejske organizacije, naj se takol prigrasijo v tajištva, da se številu udeležnikov lahko javi Blejskemu odboru.

Razne vesti.

Sokolji Or. ju. Četniki, Beograjski »Seljak« prinaša v svoji 13. številki pod zgornjim naslovom resolucijo »Sokolskega saveza«, ki smo jo že priobčili in sledeči dostavek spisan od g. dr. Mih. Suškalovića: Interesantno je omeniti tukaj: prvič: da je resolucija sokolstva sprejeta 25. marca t. l. torej istega dne, ko je bil sestanek ostalih rodoljubnih udruženj za savez narodnega edinstva in države, za čast in svobodo domovine. Drugič: da je poslanica starejšinstva »Jugoslovenskega sokolskega saveza« datirana 3. aprila 1923. leta, torej istočasno, ko je bil ustvarjen v Splitu (4. aprila 1923) Savez Četnikov in Or. ju. Osnovne in borbene ideje teh treh združenj so s tem najbolj izražene in njihov savez, v slučaju potrebe kot borbene akcije sedaj idejno in spontano obrazložen, bode v najbližji bodočnosti ustvarjeno delo »na srah vragom«, a za dobrobit, mir in napredek našega ujedinjenega naroda in njegove lepe in močne domovine — Jugoslavije.

Policiji na znanje. Tu v Ljubljani, v Knafljevi ulici št. 4/II., ima svoje stanovanje živi s svojo familio in trguje g. Kokron, zagrizen Madžar in odkrit sovražnik naše države, bivši avstrijski podpolkovnik in komandant rez. oficirske šole na Reki. Kako je prišel ta človek do stanovanja, ki ni naš državljan in tudi postati ne more? Vprašamo, ali ima koncesijo za trgovino, ali policija zasleduje njegovo delovanje? Pozivljamo oblast, da tega človeka izžene v njegovo ljubljeno Madžarijo, sicer bo Or. ju. začela kontrolirati malo njegove korake.

Kdo laže? Pred kratkim je prinesel »Slovenec« vest, da je imenoval g. minister Vujičić Or. ju. razbojniško bando in njene člane pa razbojnike. G. minister izjavlja na ta »Slovenčeva« podtikanja v Savičevem »Balkanu«, da se je izrazil sledeče: »Nikdo nima pravice v pravno urejeni državi terorizirati državljanov, bodisi orjunaš, ali katerikoli strankar in vsakdo, ki to dela se bode smatral kot razbojnik in razbojniška banda.

Vprašamo gospodo okoli »Slovenca« zakaj smatra one svoje ljudi, ki so pridili v velikem številu in oboroženi na občni zbor Or. ju. v Slov. Bistrici in ga razbili? Kaj so oni, ki so streljali v Poljčanah na vlak v katerem so bili orjunaši, ter s tem ogrožali življenje žensk in otrok? Kaj so oni njihovi pristaši, ki ogrožajo vsak večer v Šiški posamezne pasante ne le članov Or. ju. Kaj so oni, ki našim mlajšim članom, kateri se ne morejo braniti, trgajo naše znake raz prs? Mnogo takih slučajev bi lahko navedli a zadovoljili se bomo z odgovorom na ta vprašanja.

Od strahu se jim blede. Višji šolski svet je baje izdal ukaz, da dijaki ne smejo nositi nobenih društvenih znakov. Razni narodnemu gibanju nenaklonjeni učitelji in profesorji so to priliko izrabili, da na jako ogaben način agitirajo proti »Or. ju.« Tako n. pr. se je izrazila učiteljica F. Seneković na obrtni šoli, da so izrečno prepovedani orjunaški znaki, ker je »Or. ju.« profidržavna organizacija! — Profesor Sodnik je pa nazival našo organizacijo bando, ki je od vlade prepovedana. — Ker dosedaj »Koroščeva« čovječanska republika« še ni bila proklamirana, menimo, da so ti ljudje prezgodaj pokazali svojo barvo kar bodo najbrže v kratkem obžalovali.

Izzivanje. Uprava narodnega gledališča ima nastavljen neko koristko, ki sili na »prvino švabsko« ime Zborji. Ta gospodična se nabaja že 3 leta v Ljubljani ter prejema edino ekskluzivno možnost iz naših državnih blagajen — za zahvalno pa izživa po ulicah s svojim doslednim švabčarenjem. Zahtevamo, da uprava narodnega gledališča naredi potrebne korake, da ta nečuvnost neha, kajti prepričani smo, da omenjena oseba ne more biti tako neobhodno potrebna za naš oder — posebno če ji je naš jezik tako nesimpatičen!

Umri je v Mariboru dne 29. aprila v najlepših letih naš član inženir Drago Kunc. Pogreba, ki se je vršil v sredo popoldne, so se udeležili v lepem številu tudi naši člani ter ma izkazali zadnjo čast. To je prva smrt v naši mariborski Or. ju.

Blok nemške freudente s klerikalci proti Or. ju. Prihajajo vesti, da se organizira nemška freudenta skupno v klerikalnih bojnih organizacijah, katerih delovanje bode naperjeno izključno proti Or. ju. Zagrebški oblastni odbor je sklenil, da stavi v slučaju potrebe ljubljanskemu oblastnemu odboru vse akcijske čete na razpolago.

Čast komur čast. Imena značajnih mož, ki so glasovali v zgodovinskih seji odvetnikov proti dr. Sušteršiču so: gg. dr. Fetič, Klepec, Krejči, Lavrenčič, Mohorič, Tekavčič, Triller, Vodušek in Žirovnik. Treba si jih zapomniti za vsak slučaj. Da ne bomo delali krivice onim, ki se seje niso udeležili pripravnim, da je bilo mnogo ljubljanskih in zunanjih odvetnikov resnično zadržanih. —

GOSPODINJE VAM TO VELJA!

Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine »PEKATETE«.

So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

NUJNO OPOZORILO.

V zadnjem času se je dogodilo nekaj slučajev, da so gotovi mladi ljudje izzvali nepotebne skandale po kavarnah in restavracijah. Zgodilo se je celo, da so nekateri imeli orjunaške oznake, katerih pa niso upravičeni nositi, kar smo tudi v nekaterih slučajih dognali.

Da se take zlorabe v bodoče preprečijo nujno prosimo naše somišljenike, oziroma posameznike dotičnih lokalov, da take razgrajaje takoj legitimirajo ter njih imena sporočijo statistični sekciji Or. ju. da se krivce kaznuje, eventualno izključit, kar se bo javno objavilo.

Stat. sekc.

Objava! Podpisani obžalujem vse žalivke katere sem izrekel proti g. ing. stud. Jakob Mlakarju in se zahvaljujem da odstopa od tožbe. Ob enem obljubujem da njegovega imena ne omenim v nobeni družbi, ako njega samega ni poleg. — Radovičica, 20. aprila 1923. — Franc Vurnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Opozorilo. Otvorili smo v listu novo rubriko »Dopisi«, ki naj služi za kratka in objektivna poročila iz posameznih krajev. Dopisi pa se bodo priobčili le tedaj, če jih bo predhodno vidirala organizacija dotičnega kraja.

Uredniški del lista zaključujemo v četrtek, pozneje došle dopise objavljamo šele v drugi številki. V interesu stvari je, da so vsi dopisi overjeni od pristojne mestne organizacije, ker le tedaj jim je osigurana objava.

G. Janku Kržiču, nadučitelju v Ločah pri Poljčanah. Na Vašo željo izjavljamo, da niste pisec članka »Ali je Or. ju. potrebna?« (Dopis iz Dravinske doline), ki je izšel v eni prejšnjih številok našega lista.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik »KARO-čevljev«, ki je opremljen z vsemi zelo praktičnimi pripomočki za odmerjenje noge Dragotin Roglič, Maribor, Koroška cesta 19, telefon 157.

Omare z žaluzijo
THE REX Co., Ljubljana.

Lastnik inž. F. Kranjec.
Odgovorni urednik VI. I. Galzija.

VESNAVER & RIBARIČ

TRGOVINA Z LESOM

PARNA ŽAGA

MARIBOR — MELJE

Velika izbira vsakovrstnega
manufakturnega blaga
po znižanih cenah

I. Trpin, Maribor
Glavni trg.

A. VICEL

MARIBOR

GLAVNI TRG 5

Trgovina s hišnimi potrebnostmi, emajlirano, pločevinasto in ulito železno posodo s porcelanasto, kameninasto in stekleno robo.

Na debelo. Na drobno.

Manufakturna trgovina

**FRANJO
MAJER**

Maribor

Glavni trg št. 9.

Zaloga raznovrstnega češkega sukna, ševjota in kamgarna za moške in ženske obleke, platna, perila, nogavic, sešitih odev, pirotskih preprog itd.

Stegú in drugi

kom. družba za strojno in električno industrijo.

Pisarna v palači Ljubljanske kreditne banke
Dunajska c. 1b, III. nadstr.

Postavlja:

kompletne naprave modernih žag ter naprave za sušenje lesa.

Dobavlja in montira:

vse stroje za lesno obdelavo.

**Otroški
vozički**

zložljive lesene stolice za otroke, ki služijo obenem kot mizica, razni igračni vozički z in brez košare, šivalni stroji in dvokolesa so najcenejši: „**TRIBUNA**“, tovarne dvokoles in otroških vozičkov v Ljubljani, Karlovska cesta 4.

Avtomobile

kolesa, motorje, pnevmatiko vseh vrst, olje, bencin in druge potrebščine ima vedno v zalogi

F. Florjančič
LJUBLJANA.

Te znamke čevlji so najboljši! Zahlevajte povsod.

PETER KOZINA & KO.
TVORNICE ČEVLJEV V TRŽIČU SLOVENIJA
CENTRALA V LJUBLJANI BREG št. 20

ZAGREB *Filipke* **BEOGRAD**
Matičeva ul. 13. Balkanska 13.

POZOR!**POZOR!****Nov model pisalnega stroja****„UNDERWOOD“**

po znižani ceni nudi tvrdka

THE REX CO.
LJUBLJANA.

POZOR!**POZOR!**

Berite in razširjajte „ORJUNO“!

!! DOŠLO !!

najfinejše angleško in češko sukno
v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah
za pomladno in letno sezijo.

Specialna zaloga

Drago Schwab
Ljubljana, Dvorni trg 3.

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglani, površniki, pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sakoplašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modno blago. Sukno za modne hlače. — Oddaja blaga na metre; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamčeno prvovrstna izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

Stroji za obde-
lovanje lesa

Turbine
Transmisije

Armature
Sesaljske
Zvonovi

Strojne tovarne in livarne d.d., Ljubljana.

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Telefon Inter. 180.

Telefon Inter. 180.

Tehnična pisarna Ljubljana, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica števil. 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. **Specialiteta:** železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). **Izdeluje:** vse vrste tehničnih projektov in statističnih proračunov. Parna žaga.

„SLOGRAD“

Ako kašljate je edino sredstvo proti prehlajenju

PEKTO

kateri sigurno pomaga

„**ADRIJA**“

dragerija in foto-manufaktura

B. Čvančara, Ljubljana.

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjen stavbeni inženir in mestni stavbenik

Ljubljana, Mirje št. 11.

Izvršuje in projektira vsakovrstne

visoke zgradbe, vodne zgradbe,

železobetonske stavbe itd.

Iv. Jax in sin Ljubljana, Gosposvetska c.

Sivalni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev

iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“. Ceniki zastoj in

Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waffelrad.

Generalna

popravila avtomobilov.

Nove karoserije ali predelavanje starih, lakiranje in tapetiranje. Solidno delo in zmerna cena.

Če auto odpove,

pride takoj pomožni auto na telefonični poklic 236.

JUGO-AUTO d. z. o. z.

Dunajska cesta 36.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentlanski in trbovelski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov, za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora

ter priporoča posebno

I. čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

NASLOV:

Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Carinsko . Posredniški . Bureaux

Podružnice:

Uvoz GROM

Izvoz

Centrala Ljubljana Kotlova ulica 41.

Zagreb, Maribor,

Jesenice, Boh. Bistrica,

Čakovec, Rakek.

M. Poličar & drug

Bled, Slovenija.

Špecialna tovarna za izdelavo bančnih in pisarniških oprav.

Velika tvornica za pohištvo.

Prevzema tudi vsa stavbena dela.

Zobna pasta

„Aikadont“

Ustna voda

INSERIRAJTE

V „ORJUNI“!

„SAVA“

Opće osiguravajuće
dioničarsko društvo
ZAGREB

„CABA“

Opšte osiguravajuće
dioničarsko društvo
ЗАГРЕБ

Generalno zastopstvo za Slovenijo

V LJUBLJANI

Sv. Petra cesta št. 2

Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1.

Brzojavi:
TRGOVSKA.

(PREJ SLOVENSKE ESKOMPTNA BANKA)

Kapital in rezerve Din. 17.500.000.—

Telefoni: 139,
146, 458.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (menjalnica
v Kolodvorski ulici).

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VIII. Emisija.

ZAGREB, meseca aprila 1923.

Povišanje glavnice od Din 37.500.000.— na Din 50.000.000.—

Poziv na subskripcijo

**komadov 125.000 delnic, glasečih se na prinosca po Din 100.—
v nominalni vrednosti v skupnem znesku Din 12.500.000.—**

P. n.

Temeljen pooblastila občnega zbora z dne 8. aprila 1922 ter vsled splošne potrebe nadaljne prometne glavnice odločilo se je ravnateljstvo Slavenske banke d. d. izvršiti zvišanje delniške glavnice ter emisijo novih delnic po sledečih pogojih:

1. Delniška glavnica Din 37.500.000.— povišuje se z izdajanjem novih komadov 125.000 delnic po Din 100.— nominale, torej za Din 12.500.000.— na Din 50.000.000.—

2. Posestnikom starih delnic pripada pravica na 3 (tri) stare delnice optirati eno novo za ceno od Din 110.— tel quel.

3. Subskripcija začneja z dnem 20. aprila t. l. ter se zaključi dne 30. aprila t. l.

4. Nove delnice nosijo kupon za leto 1923. ter sodelujejo na dobičku od dne 1. januarja 1923.

5. Protivrednost podpisanih delnic je vplačljiva takoj, najkasneje do dne 30. aprila 1923.

6. Subskripcija, odnosno opcija se obavlja

v Zagrebu pri blagajni zavoda,

pri podružnicah Slovenske banke d. d.: v Beogradu, Bjelovaru, Brodu ob Savi, Celju, Dubrovniku, Gornji Radgoni, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Osijeku, Sarajevu, Somboru, na Sušaku, v Šabcu, Šibeniku, Velikovecu, Vršču,

v Splitu: pri Jugoslavenski banki d. d.,

v Ljubljani: pri Slovenski banki,

v Wenu: pri Bankhaus Milan Robert Alexander,

v Budimpešti: pri Balkanski banki d. d.

ter pri vseh bančnih zvezah Slavenske banke d. d.

Delničarjem iz Amerike se bode rezerviralo na njih odpadajoče število novih delnic do prispetka njihovega naznanila, ako reflektirajo na izpisano opcijo novih delnic.

7. Posestniki starih delnic, kateri žele v smislu točke 2. optirati nove delnice, morajo predložiti pri zgoraj označenih mestih subskripcije: točno izpolnjeno in podpisano prijavnico z navedbo števil starih delnic (v kolikor niso pri zavodu v plogu), ali začasno potrdilo starih delnic.

Delničarji bivše Jugoslovanske Union-banke zamorejo to opcijo izvesti na ta način, da se vzamejo v obzir njih še neizmenjene delnice, v smislu svoječasnega zaključka glede združenja s Slavensko banko d. d., t. j. na vsaki dve delnici Jugoslovanske Union-banke odpadejo tri delnice Slavenske banke d. d.

8. Ažijski dobiček, katerega se doseže pri izdajanju novih delnic, gre v korist rednega rezervnega zaklada, odbivši stroške emisije in pristojbine.

9. V svrhu provedbe te emisije je bil osnovan sindikat, kateri jamči za uspeh povišanja delniške glavnice.

LJUBLJANA, Mestni trg 5

O. BERNATOVIČ

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

MANUFAKTURNA
VELETRGOVINA

HEDŽET & KORITNIK

LJUBLJANA

FRANČIŠKANSKA ULICA 4

BRZOJAVI: HEDŽET

TELEFON 75

MERAKL

boje, barve, lak, kit,

email, čopiči

najboljše kakovosti nudi

Medić, Rakovec, Zankl, d. z.
o. z.Maribor, Ljubljana, Novisad,
podružnica. centrala. podružnica.MODNA KROJAČNICA
JOŠKO SUŠNIK

LJUBLJANA

CHARLES PRINC

Poštni predal 124.

Manufakturno blago na debelo.

LJUBLJANA,
MIKLOŠIČEVA C. 86.

Kr. monopolna veleprodaja soli

JADRAN d. z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19.

Prodaja špecerijskega in kolonijalnega
blaga na debelo.

Telefon interurb. 113.

Parfums - Driay - Paris

Ing. V. NIKOLIC

Kraljevski dvorski liferant

LJUBLJANA - MOSTE

Telefon št. 562.

Carinsko - Posrednički - Bureaux

Podružnice:

Uvoz GROM Izvoz

Zagreb, Maribor,
Jesenice, Boh. Bistrica,
Čakovec, Rakek.

Centrala Ljubljana Kolodv. ulica 41.

„SLOGRAD“

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Telefon inter. 180.

Telefon inter. 180.

Tehnična pisarna Ljubljana, Sp. Šiška,
Frankopanska ulica 151.Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, mo-
derne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske
konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi
25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi
za vodne naprave in vodovod.Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje
konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vlož-
kami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih,
„silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste teh-
ničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Telefon int. št. 247.

Glavna zaloga cigaretnega papirja „ABADIE“

Papir en gros.

Vse vrste ovojnega, konceptnega, pisemskega
ter barvastega Couleur-papirja ima vedno v zalogi
po najnižji ceni.

A. LAMPRET

Krekov trg št. 10.

Telefon int. št. 247.

A. & E. Skaberne

Ljubljana

MANUFATURA

in

MODA

Na debelo in drobno.

MODNA TRGOVINA

A. ŠINKOVIC

NASL. K. SOSS

LJUBLJANA

Mestni trg 19.

CENE ZMERNE!!

Naročajte „ORJUNO“!

Autogaraža
AUTODELAVNICA

A. Thaler

LJUBLJANA

GLINCE 37.

FRAN MULEC & DRUG

LJUBLJANA, VOŽARSKI POT 1

TELEFON ŠT. 75.

TVORNICA
KUVERTIMA VEDNO V ZALOGI IN IZDELUJE
PO NAROČILU VSE VRSTE KUVERT

!! NA ŽELJO POŠLJEMO VZORCE !!

PINTER & LENARD

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO

TELEFON ŠT. 282 BRZOJAVI: „PINLEN“ MARIBOR

Naklada in izdaja lastnih serij „Stenakih reklamnih načrtov trgovsko-
prometnih središč in kopalnic kraljevine SHS“:

Serija A: Načrt Ljubljane.

Serija B: Bled, z železniškim omrežjem cele naše države.

Serija C: Sušak, s parobrodsko in železniško karto,
po osnutku ing. Gregora, se priporoča trgovsko-industrijskim
izvoznim in uvoznim krogom.

OGLASNI IN REKLAMNI ZAVOD

JOSO ZORMAN

LJUBLJANA, GLEDALIŠKA UL. 2

Sprejema oglase za vse časo-
pise in revije, posebno
za čas III. ljublj. velesojma!Lastna koja na letošnjem
III. ljublj. velesojmu!Proračuni in pojasnila
brezplačno, oglasi po
origin. oglasnih cenah

Poštni ček, račun št. 12.866 v Ljubljani.